

Newsletter

PROMOCIJA I UNAPREĐENJE ODRŽIVOG DRUŠTVENO-EKONOMSKOG TERITORIJALNOG RAZVOJA U ZEMLJAMA ZAPADNOG BALKANA

Razvoj je dostižan samo ukoliko je zasnovan na partnerstvu lokalnih, regionalnih i nacionalnih aktera, a da bi do partnerstva došlo, za početak, sve strane moraju da budu spremne da saslušaju jedna drugu.

Održivi ruralni razvoj u francuskim Alpima - za primer drugima

Slobodan Ocokoljic i Dr Vesela Ćurković, InTER

Istraživači InTER-a, Slobodan Ocokoljić i dr Vesela Ćurković, imali su čast da budu deo **okupljanja evropskih stručnjaka u oblasti ruralnog razvoja**. Okupljanje se održalo od 18. do 21. avgusta u francuskim Alpima, tačnije u departmanu Savoja regiona Rona-Alpi u ruralnoj opštini Bofor koja pripada prefekturi Alberville, a pod pokroviteljstvom organizacija Forum Sinergies i Savojs Vivant koje se već decenijama bave održivim razvojem.

Kao i svaki put kada se boravi u regionu koji predstavlja primer dobre prakse za temu održivog teritorijalnog razvoja učesnici skupa su bili znatiželjni da otkriju zašto su organizatori izabrali upravo to mesto. Ispostavilo se da planinski **region Boforten, inače poznat kao region 4 opštine, 4744 stanovnika, 4 hidraulične brane, 4 ski staze i 4000 krava jeste pravo mesto za svakoga ko bi da iz prve ruke vidi kako se radi na održivom ruralnom razvoju svoje teritorije**. Kao lep šlagvort za sve hvalospeve koji slede o organizaciji ovog ruralnog regiona može poslužiti podatak da ova planinska ruralna teritorija godišnje privuče 80.000 registrovanih turista, a evo i kako.

Odmah po dolasku na seminar usledilo je predstavljanje učesnika i domaćina.

Ko su učesnici? 60 ljudi iz cele Evrope koji se bave ruralnim razvojem, od konsultanata i akademika preko istraživača i zaposlenih u opštinama, pa sve do ljudi koji su nakon

U OVOM BROJU:

Izazovi procesa pristupanja EU u oblasti zaštite životne sredine

IMPACT HUB Belgrade

InTER vesti

višegodišnje karijere u kancelariji odlučili da "uprljaju ruke" i da pokrenu svoje farme. Predstavnika je bilo od Ukrajine do Španije i od Švedske do Makedonije, a najviše upravo sa Balkana. Makedonija, Srbija i Kosovo imali su zajedno 15-ak predstavnika. U tome smo otkrili namenu organizatora da posebnu pažnju posveti upravo Balkanskom poluostrvu kao delu Evrope koji i dalje u proseku ima značajno veći deo ruralne populacije u odnosu na ostatak Evrope.

Ko su domaćini? Dve neprofitne organizacije koje već više od 30 godina rade na pružanju različitih vidova pomoći ruralnim teritorijama: od obuke i obrazovanja ruralnog stanovništva, do lobiranja kod donosilaca odluka na nacionalnom nivou za izgradnju neophodne infrastrukture. Kako je vreme prolazilo ova pomoći je menjala svoje instrumente i fokuse i evoluirala zajedno sa teritorijom. Trenutni fokus je

na pribavljanju neophodnih sertifikata kvaliteta, plasmanu lokalnih proizvoda i organizovanju skupova teritorijalnog dijaloga prilikom kojih građani i zainteresovane strane diskutuju zajedno sa donosiocima odluka o svojim problemima i najboljim načinima za njihovo prevazilaženje.

Seminar je bio odlično organizovan. Dinamične terenske posete organizovane u tri grupe koje posećuju po tri različita mesta značajna za lokalni razvoj, upotpunjene su kvalitetnim diskusijama, a večernji sati su bili posvećeni kulturnim i kulinarskim prezentacijama svih učesnika.

Glavna poruka sa diskusija se brzo iskristalisala oko nekoliko ključnih tačaka:

- Dobro proučite/analizirajte lokalne resurse da biste ih pravilno iskoristili;
- Sjedinite ljudske aktivnosti sa prirodnim okruženjem;
- Pregovarajte sa svim zainteresovanim stranama kako biste došli do zajedničkih rešenja, a samim tim i povećali osećaj građanske uključenosti;
- Nađite nišu sa kojom možete da parirate konkurenциj, a jednom kada dostignete granice u određenom pravcu počnite sa diversifikacijom ponude;
- I na kraju - ako ne preduzmete ništa da pokrenete i promenite stvari nećete stagnirati već ćete nazadovati.

Sve to lepo zvuči ali **kako to sprovesti u praksi** je jedno od onih pitanja koje ide nakon dobrih saveta. Sledi nekoliko najupečatljivijih primera.

Voda iz lokalnih jezera se koristi za pravljenje veštačkog snega, energija se dobija iz obnovljivih izvora tako da je otisak po posetiocu 20 gr emisije CO₂, što i u vrhuncu sezone svakom posetiocu garantuje udisanje najčistijeg mogućeg vazduha. Takođe, 30 od 54 mašine za pravljenje veštačkog snega funkcioniše samo na osnovu visinskih razlika pa im energija nije ni potrebna. Sve ovo naravno zahtevalo je strateška ulaganja opštine i države u izgradnju ski liftova, cevi za dovođenje vode iz jezera do mašina za sneg, partnerstvo sa francuskom elektroprivrednom kompanijom oko korišćenja vode iz jezera, maksimalno angažovanje lokalnih građana kao sezonskih radnika, dogovor svih meštana oko plana razvoja sela na ovoj teritoriji i načina izgradnje kuća (sve kuće moraju da

imaju jednoobraznu spoljašnjost koja se poklapa sa tradicionalnom lokalnom arhitekturom). Podjednako bitno, s obzirom na blizinu Mon Blana i prestižnih mondenskih odmarališta kakav je na primer Sent Moric, bilo je i strateško opredeljenje da se region fokusira na socijalni turizam. Drugim rečima, na turizam koji će biti dostupan porodicama sa pličim džepom pa su i odmarališta koncipirana na taj način, funkcionalno i pristupačno ali "na nivou".

Upečatljivo je bilo i to što je **gospodin koji je dočekao učesnike u zgradi lokalne opštine u isto vreme član skupštine opštine, seljak koji ima oko 40 krava i sezonski radnik na ski stazi**, prilikom pitanja zašto ne poveća broj grla koje poseduje odgovorio zato što sam zadovoljan sa ovim što imam. Ne znam za vas, ali prošlo je dosta vremena od kada smo poslednji put čuli takav stav. Ovde nam je i bio predstavljen način na koji funkcioniše mešovito preduzeće koje upravlja ski stazama i koje je u većinskom vlasništvu opštine (opštini pripada spomenuta infrastruktura), ali kojim upravljaju stručnjaci. Preduzeće, takođe u vlasničkoj strukturi ima i banke, individualne stekoldere, lokalne organizacije i kooperativе, itd. U njemu radi 75 ljudi, a od toga su 66 iz Bofora, 14 ih je zaposleno na puno radno vreme, a 61 rade u sezoni.

Ne treba posebno naglašavati da su turistička ponuda i poljoprivredni proizvodi lokalnog stanovništva dobro povezani pa je tako moguće posetiti lokalne farme krava i ovaca i videti kako se odgajaju (da ne kažemo paze), moguće je posetiti lokalnu kooperativu sira koja je istovremeno proizvodni pogon, muzej bofortskog sira i prodajno mesto, pa sve do toga da se u lokalnim supermarketima prodaje značajna količina lokalno proizvedenog povrća i voća, kao i meso iz lokalnih klanica. Takođe, ovdašnje stanovništvo ima specijalnu dozvolu za kontrolisanu upotrebu pašnjaka za napasanje stoke, pašnjaka koji se nalaze u zaštićenim zonama prirodnih parkova. A kvalitet mleka dobijenog od tako napasanih krava se koristi za pravljenje brendiranog sira sa zaštićenom oznakom porekla. Ovaj kvalitet naravno prati i cena od oko 15 evra po kilogramu.

Za sve gore navedene proizvode postoje državni i evropski sertifikati koji garantuju kvalitet, neophodne veterinarske kontrole koje skupo koštaju. Ali kako ljudi iz Bofora odgovaraju na te izazove. Odgovaraju **samo organizacijom**. Sir i proizvodi od vune se plasiraju preko radnje koja je otvorena u obližnjem gradu. Seljaci koji tamo prodaju svoje proizvode su se podelili po smenama i svako od njih radi jednu smenu. Proizvodi su takođe prisutni i u prodavnicama ruralnih proizvoda u Parizu, Lionu i ostalim većim gradovima preko već postojeće mreže lanca specijalizovanih prodavnica u Francuskoj. Kada postoje problemi sa zakupljivanjem zemljišta na kojem bi se gajila pšenica ljudi se usmeno dogovore oko uslova korišćenja. Svest o lokalnoj pripadnosti da sve što uradi pojedinac i te kako ima uticaja na zajednicu je toliko razvijena da usmeni dogovori funkcionišu bolje nego zvanični ugovori.

Ovo je još jedna potvrda da lokalni razvoj zaista nije samo ulaganje značajne količine novca u infrastrukturu već da je

kohezivni element ustvari mentalitet i preduzimljivost lokalnog stanovništva. Sve ovo naravno propraćeno je i **dobrom međuopštinskom saradnjom**. Tako recimo ukoliko jedna opština sama ne može da podrži izgradnju nekog objekta (npr. bazena ili sportskog terena) onda nekoliko opština (u ovom slučaju 4) podele troškove i naprave bazen i teniske terene kojima obogate život svojih sugrađana, ali i turističku ponudu regije. Uspostavljena su i dva savetodavna tela za arhitekturu i životnu sredinu koji savetuju opštine prilikom donošenja odluka, u kojima rade lokalni eksperti za ove oblasti.

Naravno naši domaćini su bili dovoljno iskreni da nam kažu da nisu baš sva domaćinstva tako dobro organizovana kao ona koja smo mi posetili. Takođe, rekli su nam i koji su njihovi najveći problemi. Jedan je naravno **pomoći mladim farmerima da dođu do kuće i zemljišta** jer su cene nekretnina previsoke za mlade, kako dalje razvijati i širiti grad, a zadržati sadašnju harmoniju sa prirodom, kao i kako još bolje povezati opštine na zajedničkim poslovima pošto svaka opština ljubomorno čuva svoja prava na posebne turističke organizacije. Iz srpske perspektive reklo bi se slatke muke. No, lokalci su shvatili da im se ne isplati da dobar deo kuća budu hladni domovi, kako ih ovde zovu, tj. oni koji se koriste samo za turističke posete tokom zimskih meseci. Iz tog razloga su osnovali lokalni subvencijski fond za mlade farmere koji žele da kupe kuće kako bi živeli na ovoj teritoriji.

Za kraj možemo navesti najbitnije poruke sa ovoga skupa, one koje će ostati kao svetli motivi za naše buduće aktivnosti. Za razvoj teritorije je potrebno vreme i zato treba krenuti što pre, odmah! Niko nam ne može pomoći ako se prvo sami ne organizujemo i prepoznamo šta je to na čemu želimo da zasnujemo razvoj zajednice. Razvoj je dostižan samo ukoliko je zasnovan na partnerstvu lokalnih, regionalnih i nacionalnih aktera, a da

Slobodan Ocokoljić i dr Vesela Ćuković su istraživači Instituta za teritorijalni ekonomski razvoj - InTER.

bi do partnerstva došlo, za početak, sve strane moraju da budu spremne da saslušaju jedna drugu. Za ruralni razvoj naročito je bitno da bude u saglasnosti sa prirodnim okruženjem i zato treba dobro strateški isplanirati u koje komparativne prednosti treba ulagati i na kojim lokalnim jedinstvenim karakteristikama će se insistirati sve dok ne postanu zamajac razvoja i jasno prepoznat brend. Takođe, obukama i promocijom najboljih primera treba od planinskog okruženja i teških uslova života na selu napraviti kohezivni element koji će voditi ka stvaranju poverenja, razmeni iskustava i zadružarstvu. ■

Izazovi procesa pristupanja EU u oblasti zaštite životne sredine "POGLAVLJE 27" na lokalnom nivou u Srbiji

EXPLANATORNI SKRINING SA SRBIJOM, 15. – 19.9.2014.

Autor: Snežana Lakić, Član radne grupe SKGO-a za PG 27
Lokalna samouprava Žitište

Politika Evropske unije ima za cilj da promoviše održivi razvoj i zaštiti životnu sredinu za sadašnje i buduće generacije. Ona je zasnovana na preventivnoj akciji, načelu "zagađivač plaća", borbi protiv ekološke štete na samom izvoru, zajedničkoj odgovornosti i integraciji zaštite životne sredine u druge politike Evropske unije. Pravno nasleđe sadrži više od 200 važnih pravnih dokumenata koji obuhvataju horizontalno zakonodavstvo, kvalitet vode i vazduha, upravljanje otpadom, zaštitu prirode, kontrolu industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom, hemikalije i genetski modifikovane organizme (GMO), buku, šumarstvu i klimatske promene.

Poštovanje pravnog nasleđa zahteva značajna ulaganja.

Snažna i dobro opremljena administracija na nacionalnom i lokalnom nivou predstavlja imperativ za primenu i sprovođenje pravnog nasleđa u oblasti zaštite životne sredine.

Pravne tekovine EU koje regulišu sektor životne sredine nameću obavezu sprovođenja velikog broja reformi, uspostavljanje adekvatne administrativne strukture i značajna finansijska ulaganja, kako bi se dostigli standardi EU u ovoj oblasti. Potrebna je identifikacija pravnih tekovina iz ove oblasti, procena trenutnog stanja, utvrđivanje nedostataka, a u cilju što boljeg planiranja i prioritizacije neophodnih mera i aktivnosti.

Evropska unija je formulisala dugoročnu strategiju politike zaštite životne sredine za ekonomski, socijalno i ekološki održivi razvoj, njen cilj je održivo poboljšanje blagostanja i životnog standarda sadašnjih i budućih generacija.

Savet je 25. juna 2013. godine preporučio, a Evropski savet 28. juna 2013. godine prihvatio preporuku i doneo odluku o otpočinjanju pristupnih pregovora sa Srbijom.

Evropska komisija na bazi tih odluka započela je izradu:

- Pregovaračkog okvira za pregovore sa Srbijom i paralelno.
- Postupak analitičkog pregleda zakonodavstva tj. skrininga.

Pregovarački okvir je dokument Saveta, koji sadrži načela, materiju pregovora, procedure po kojima će pregovori biti vođeni i predstavlja platformu EU za vođenje pristupnih pregovora sa Srbijom.

U prvoj fazi procesa skrininga koji se naziva eksplanatornim, Evropska komisija predstavlja pravne tekovine EU podeljene u pregovaračka poglavљa (explanatory screening). U sledećoj fazi, u bilateralnom skriningu, država kandidat iznosi vlastitu ocenu stepena usklađenosti domaćih propisa sa pravnim tekovinama EU koje je Evropska komisija predstavila na eksplanatornom skriningu, ali i daje okvirne planove za dalju harmonizaciju, do punopravnog članstva (bilateral screening)."

Delegaciju Srbije predvodi šef pregovaračke grupe, državni sekretar Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine – mr Stana Božović, zajedno sa šefom Pregovaračkog tima prof. dr Tanjom Miščević. Delegaciju čine kolege iz stručnih sektora koji su izvestioci za svoje oblasti (direktive) i predstavnici Ministarstva koji se direktno bave usaglašavanjem sa pravnim tekovinama EU u okviru oblasti životne sredine, kao i predstavnici Kancelarije za evropske integracije.

SKGO /Stalna konferencija gradova i opština, Savez gradova i opština Srbije/ je započeo sa predstavljanjem osnovnih elemenata procesa pregovora i značaja uloge lokalne samouprave u tom procesu gradovima i opštinama u Srbiji, zajedno sa temom korišćenja EU fondova i propisa. Kao rezultat aktivnosti na planu zastupanja i pripreme navedenih dokumenata, SKGO je uključena u više pregovaračkih grupa, između ostalog i poglavlje 27 (životna sredina). Planirano je da se u narednom periodu pripreme analize uticaja u nizu oblasti imanentnih pregovaračkim poglavljima od interesa za lokalnu samoupravu, da se mehanizam za učešće SKGO u pregovorima uspostavi i počne da funkcioniše, kao i da se SKGO uključi u preostale pregovaračke grupe. Takođe je planirano da se produbi saradnja sa nacionalnim vlastima i institucijama, telima i organizacijama na EU nivou važnim za lokalnu samoupravu. U okviru radne grupe koju je formirao SKGO kao partnerska organizacija (formalno imenovanje predstavnika u rad PG 27, redovno učešće u radu PG 27) kao i niza radnih sastanaka uz učešće lokalnih samouprava i saradnje sa resornim Ministarstvom, Privrednom Komorom Srbije, mogućnosti direktnog postavljanja pitanja preko naših predstavnika, u direktnom kontaktu i prenosu uživo učešće lokalnih samouprava je postalo direktno.

U Briselu je 15. septembra otvoren eksplanatorni skrining za poglavlje 27 tokom kojeg su se razmatrale oblasti horizontalnog zakonodavstva, kvaliteta vazduha, zaštite od buke, upravljanja otpadom, zaštita prirode, hemikalije, kontrola industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom i klimatske promene.

Ovaj eksplanatorni skrining omogućio je da se dobiju dodatne informacije i smernice koje će pomoći, ne samo da se adekvatnije pripremimo za pregovore, već da prvenstveno unapredimo proces usaglašavanja sa pravnim tekovinama EU u ovoj oblasti.

Poglavlje 27 je jedno od najtežih, najkompleksnijih, najzahtevnijih, najskupljih poglavlja u procesu pristupanja EU i to nije samo problem u Srbiji, to je bio problem kod svih zemalja koje su pristupile Evropskoj Uniji, pa je problem i kada smo mi u pitanju jer se trećina svih zakona i obaveza koje imamo, nalazi u tom poglavlju". Nakon ovog prvog eksplanatornog skrininga ćemo dobiti ocene o tome gde se Srbija nalazi kada je u pitanju oblast životne sredine i koje su obaveze, gde smo se uskladili sa pravnim tekovinama EU i slično.

Potpuno usklađivanje Srbije sa Evropskom unijom u oblasti zaštite životne sredine, jednoj od najzahtevnijih oblasti u pregovorima o članstvu sa EU, očekuje se do 2030. godine, a troškovi toga procenjuju se na 10,6 milijardi evra. U tom dokumentu koji je usvojen 2011. navodi se prepostavka da će prva godina članstva Srbije u EU biti 2019.

Tabela 14. Ukupni administrativni troškovi za period 2011-2030. godine

ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI	miliona EUR
VODE	146
OTPAD	171
INDUSTRIJSKO ZAGAĐENJE I BUKA	93
ZAŠTITA PRIRODE	10
KVALITET VAZDUHA I KLIMATSKE PROMENE	93
HEMIKALIJE I GMO	23
HORIZONTALNI	-
UKUPNA PROCENA	536

Na samom Eksplanatornom skriningu rečeno je da je potrebno uložiti znatne dodatne napore kako bi se postiglo do-datno usklađivanje sa politikama EU u oblastima poput vode, upravljanja otpadom, kvaliteta vazduha i zaštite prirode. Primena postojećih propisa treba da se poboljša. Istaknuto je i da je potrebno poboljšati inspekcije i izvršenje zakona, kao i učešće javnosti u donošenju odluka.

Neke od oblasti u kojima će biti potreban napredak su nadzor kvaliteta vode, razgraničavanje nadležnosti kako bi se omogućilo investiranje u smanjenje zagađenja, uklanjanje loših deponija, uspostavljanje sistema razgraničavanja otpada i recikliranje kako bi deponije postale poslednji izbor za otpad.

Istiće se i da u pogledu klimatskih promena Srbija još nema sveobuhvatnu politiku i strategiju. Sektorski pristup - prati strukturu *acquis-a* (Poglavlje 27):

- Sektor horizontalnog zakonodavstva
- Sektor zaštite vazduha
- Sektor upravljanja otpadom
- Sektor kvaliteta voda
- Sektor zaštite prirode
- Sektor kontrole industrijskog zagađenja
- Sektor upravljanja hemikalijama
- Sektor zaštite od buke
- Sektor klimatskih promena
- Sektor civilne zaštite
- Sektor šumarstva
- GMO sektor

Direktно учеšće lokalne samouprave u procesu pripreme nacionalne pozicije ogledalo se da:

Strateški ciljevi razvoja lokalnih samouprava definisani su na osnovu potreba i realnih mogućnosti svih aktera u lokalnoj zajednici u skladu sa regionalnim i nacionalnim strateškim ciljevima i obavezno sa strateškim ciljevima na nivou EU. Po-jedini sektori zahtevaju neposredno uključivanje predstavnika lokalne samouprave u pripremu informacija (npr. kvalitet vazduha, Direktiva o kvalitetu vazduha - aglomeracije Beograd, Bor, Novi Sad, Pančevo).

Uže radne grupe - predviđeno formalno uključivanje predstavnika JLS, u skladu sa zahtevima implementacije pravnih tekovina.

Za lokalne samouprave od velikog je značaja da razumeju važnost pristupnih pregovora i da se, uvezši u obzir kapacitete kojima raspolažu, na najefikasniji i efektniji način uključe u proces pregovora. Za lokalne samouprave je važno da u ovom trenutku shvate sve prednosti/nedostatke (ne)uključivanja u pregovarački proces.

Dok je indirektno učešće lokalne samouprave u procesu pripreme nacionalne pozicije obezbeđeno kroz postojeće sisteme izveštavanja:

Izveštavanje o stanju životne sredine (Agencija za zaštitu životne sredine), statistički podaci - bazirano na podacima lokalne samouprave (npr. procenat pokrivenosti stanovništva sakupljanjem komunalnog otpada)
Poverene i prenesene nadležnosti (npr. stanje implementacije EIA Direktive)

Zašto sve ovo? I koji su ciljevi politike zaštite životne sredine EU?

Cilj politike EU je postizanje visokog nivoa zaštite ostvarivanjem sledećih prioriteta: očuvanje, zaštita i unapređenje kvaliteta životne sredine; zaštita zdravlja ljudi; odgovorno i racionalno korišćenje prirodnih resursa i promovisanje mera na međunarodnom nivou koje doprinose rešavanju regionalnih ili globalnih problema životne sredine, a naročito borbi protiv klimatskih promena.

WHERE CHANGE GOES TO WORK

Belgrade

belgrade.impacthub.net

U Beogradu se otvara Impact Hub! Kao deo sistema globalne mreže www.impacthub.net, nastale u Londonu 2005. Impact Hub okuplja zajednicu od preko 9,000 preduzetnika, u 70+ gradova sveta. U prostoru od 550m² u Velikoj sali nekadašnje Zadružne Palate u Makedonskoj ulici, Impact Hub je novi centar dešavanja zajednice poslovnih ideja i socijalnog preduzetništva, laboratorijskog znanja, inkubatora ideja, inovacija i inspiracija. U Impact Hub-u Beograd se povezuju i podstiču pozitivne društvene promene!

NOVI NAČIN POSLOVANJA

Inspirativno okruženje i fleksibilni radni prostori su preduslov modernog poslovanja u XXI veku koje utiče na uspešnost malih preduzeća i veću zapošljivost, a naročito kod mlađih. Više od zajedničkog radnog prostora (coworking), Impact Hub nudi ekosistem resursa i prakse u kojem se stvaraju i sprovode programi podrške za razvoj preduzetništva. Tokom 2012. u Impact Hub-u širom sveta osnovano je preko 400 novih start-up preduzeća, dok se taj broj uvećao na čak 750 tokom prošle godine. Impact Hub Beograd upravo je mesto za: start-up preduzeća, konsultante, dizajnere, preduzetnike, filantropе i investitore, stvaraocе promena... sve one koji dele isti cilj – IMPAKT.

LET'S TALK BUSINESS

U Impact Hub-u Beograd postoje četiri vrste paketa usluga – na bazi različitosti potreba pojedinaca i timova. Od osnovnog paketa za Konektore do neograničenog pristupa za one koji ne poznaju granice u preduzetništvu, Impact Hub Beograd vam omogućava da realizujete biznis ideju i povežete se sa ostatkom sveta. Posetite Impact Hub u Beograd jer nudi:

- *Inspirativno radno okruženje*
- *Mesto za poslovne sastanke, edukaciju, prezentacije*
- *Programe za uspešno preduzetništvo*
- *Fleksibilni pristup u korišćenju radnog stola ili kancelarije*
- *Hosting članova Impact Hub zajednice*
- *Globalnu platformu HubNET sa preko 9,000 članova*

ZAŠTO

Impact Hub je drugačije okruženje od običnog. U centru Beograda dobijate priliku za uspešno poslovanje i pristup zajedničkim resursima najveće svetske mreže zajednice poslovnih ideja i impakt preduzetništva. Inovativnost i preduzetništvo je neophodno u prevazilaženju izazova sa kojima se suočavamo u društvu i ekonomiji svakidašnjice. Impact Hub je inspirativno mesto za pojedince i timove u kojem zajednica preduzetnika, kreativnih ljudi različitih profesija i iskustva žele da u zajedničkom okruženju ostvare svoje poslovanje kao odgovorni i uspešni biznis od šireg značaja

- *Postanite deo jedne od najvećih svetskih mreža zajednice impakt preduzetništva*
- *Povežite se sa profesijama različitih struka, podelite vaše znanje i praksu*
- *Učestvujte u stvaranju pozitivnih promena u društvu*
- *Pretvorite vašu impakt ideju u stvarnu promenu...*

e-POSETITE IMPACT HUB @ <http://belgrade.impacthub.net>

Impact Hub d.o.o. Beograd | Makedonska 21, Beograd | belgrade@impacthub.net

OUTDOOR In - Razvoj turizma u opštini Zubin Potok

Drugi internacionalni omladinski letnji kamp "Rezala 2014"

U okviru projekta "OUTDOOR In - Razvoj turizma u opštini Zubin Potok", koji finansira Evropska unija, organizovan je Drugi internacionalni omladinski letnji kamp "Rezala 2014". Kamp je organizovan u periodu od 25. jula do 1. avgusta u selu Rezala na prelepom Jezeru Gazivode. Kamp je okupio preko 30 mladih iz skoro svih krajeva bivše Jugoslavije. Tokom letnjeg kampa su organizovane radne akcije uređenja okoline i čišćenja jezera. Pored toga, učesnici su takođe imali prilike da učestvuju u planinarenju do Berima na planini Mokra Gora. ■

Takmičenje u ribolovu

U subotu, 9. avgusta, projekat Outdoor In i Ribočuvarska služba Zubin Potok, organizovali su Drugo regionalno takmičenje u ribolovu (pecanje na plovak). Takmičenje je okupilo sportske ribolovce iz Raške, Kosovske Mitrovice, Zvečana i Zubinog Potoka, koji su u idealnim vremenskim uslovima ostvarili rezultate koji su premašili očekivanja organizatora, a i samih takmičara. ■

Obuke za ekstremne sportove

Tokom avgusta Outdoor In i spasilački klub "Wolf" iz Foče organizovali su obuke u ekstremnim sportovima. Obuke u slobodnom/sportskom penjanju, raftingu, paraglajding, ronjenju, kajakingu i pružanju prve pomoći uspešno je završilo više od 40 učesnika. ■

Postavljanje veštačke stene i teretane na otvorenom

U okviru aktivnosti projekta Outdoor In u Hali sportova u Zubinom Potoku je postavljen vestački zid na kojem će se obučavati pružaoci usluga u turizmu i pripadnici spasilačkih službi. Paralelno se radi i na formiranju sportskog kluba za slobodno penjanje. Ispred Hale sportova postavljena je teretana na otvorenom koja je takođe izgrađena sredstvima Outdoor In projekta. ■

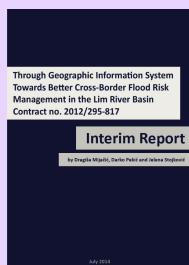
Avanturistička trka

U subotu 11. oktobra Outdoor In i Sportski klub Alti su organizovali Avanturističku trku: jezero Gazivode - Mokra Gora. Trka je okupila preko 100 takmičara i rekreativaca koji su prešli stazu od 25km i visinsku razliku od preko 1000m. Među takmičarima su bili i članovi planinarskih društava: PD Berim - Zubin Potok, PD Kopaonik - Leposavić, PD Zmaj - Zvečan, PEK Gora - Kragujevac, PSD Ćira - Lajkovac, PD Žeželj - Kragujevac, PD Kopaonik - Beograd, kao i predstavnici Ambasade Finske, GIZ, SwissContact, ECMI i drugih međunarodnih organizacija koje su aktivne na Kosovu. ■

BIBLIOTEKA

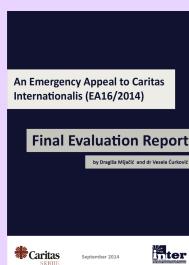
Evaluacija projekta: "Uz pomoć geografskog informacionog sistema do boljeg prekograničnog upravljanja rizikom od poplava u sливу реке Lim"

U saradnji sa CEED consulting d.o.o. iz Podgorice, InTER sprovodi evaluaciju projekta "Uz pomoć geografskog informacionog sistema do boljeg prekograničnog upravljanja rizikom od poplava u sливу реке Lim" koji zajednički sprovode Uprava za vode Crne Gore i Srbijavode, a koji se finansira iz sredstava Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora. Tokom jula meseca izrađena je srednjoročna evaluacija, dok je finalna evaluacija planirana za vreme neposredno nakon završetka projekta, u oktobru 2014.

Evaluaciju realizuju Dragiša Mijačić kao tim lider, i istraživači CEED Consulting d.o.o. Darko Pekić i Jelena Stojković.

Evaluacija Projekta urgentne pomoći poplavljjenjim područjima u Srbiji

Caritas Srbije angažovao je InTER da sproveđe evaluaciju Projekta urgentne pomoći poplavljjenjim područjima u Srbiji (16/2014) koji je implementirao Caritas Srbije i Caritas Beogradske nadbiskupije. Projekat je trajao od 16. maja do 31. jula 2014. godine. Evaluaciju su realizovali Dragiša Mijačić i Dr Vesela Ćurković.

